

Narodowy Bank Polski ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych w Rzeczypospolitej Polskiej. Oprócz banknotów i monet powszechnego obiegu, w tym także monet o nominale 2 zł wykonanych ze stopu Nordic Gold, NBP wprowadza do obiegu monety kolekcjonerskie wykonane ze srebra lub złota oraz złote monety uncjowe.

Narodowy Bank Polski rozpoczął 2 września 2005 r. emisję serii monet o nominale 2 zł ze stopu Nordic Gold „**Historyczne miasta w Polsce**”. W ramach tej serii, do kwietnia 2008 r., NBP wprowadzi do obiegu 32 monety upamiętniające miasta o ponad 500-letniej historii, które wniosły wyjątkowy wkład w rozwój poszczególnych regionów i państwowości Polski. Wyboru miast dokonał powołany przez kierownictwo NBP zespół historyków pod przewodnictwem prof. Henryka Samsonowicza.

W ramach serii „**Historyczne miasta w Polsce**” NBP wprowadził już do obiegu monety upamiętniające następujące miasta: Gniezno, Kołobrzeg, Włocławek, Cieszyn, Jarosław, Bochnię, Elbląg, Legnicę, Chełm, Żagań, Nysę, Pszczynę, Sandomierz, Chełmno, Nowy Sącz, Kalisz, Kwidzyn, Łomżę, Płock, Gorzów Wielkopolski, Racibórz, Świdnicę, Przemyśl, Słupsk i Stargard Szczeciński. Zgodnie z aktualizowanymi planami emisji, NBP wyemituje jeszcze monety prezentujące następujące miasta: Bielsko-Białą, Konin, Łowicz, Piotrków Trybunalski. Kolejność wprowadzania ich do obiegu nie będzie zgodna z kolejnością alfabetyczną.

Jedno z najstarszych miast Śląska. Powstało „na wysokim brzegu Odry”, z trzech osad rybacko-handlowych zniszczonych podczas najazdu tatarskiego w 1241 r. Lokacja miasta na prawie średzkim nastąpiła na mocy aktu wystawionego przez Henryka III wrocławskiego pomiędzy 1246 a 1248 r. W 1311 r. wyodrębniło się księstwo brzeskie, wkrótce połączone z legnickim. W tym czasie w Brzegu bito monetę. Dla miasta szczególnie pomyślny był XVI w. i początek XVII w. Za księcia Fryderyka II (1521–1547) miasto

przyjęło protestantyzm. Za panowania jego syna Jerzego II (1547–1586) dokonano renesansowej przebudowy zamku, założono też Gimnazjum Illustre – ważny ośrodek życia naukowego Śląska. Miasto było znane z targów bydła, sprowadzanego tu z Ukrainy i sprzedawanego na rynki niemieckie. Okres pomyślności trwał do wojny 30-letniej. W 1675 r. wymarła legnicko-brzeska linia Piastów i księstwo przeszło bezpośrednio pod władzę habsburską. W 1741 r. Brzeg przeszedł pod panowanie pruskie. W czasach nowożytnych miasto było jedną z silniejszych twierdz Śląska. Twierdzę zlikwidowano w 1807 r. po jej zdobyciu przez Francuzów. W 1842 r. Brzeg uzyskał połączenie kolejowe z Wrocławiem. W 1945 r. Miasto zostało zdobyte przez armię radziecką. Po wojnie odbudowano najcenniejsze zabytki miasta, które są dziś atrakcją turystyczną.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkołem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2007. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.

Rewers: Wizerunek fragmentu portalu Bramy Zamkowej z Zamku Piastów Śląskich w Brzegu. Z lewej i prawej strony Bramy stylizowane wizerunki ornamentów roślinnych. U góry półkołem napis: BRZEG.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1
Wielkość emisji: 1 100 000 szt.

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska**

Projektant rewersu: **Urszula Walerzak**

Historia miasta liczy sobie przeszło 660 lat. Pierwsze pisane wzmianki o miejscowości pochodzą z początku XII wieku. Lokacja miasta, należącego do Spicmira herbu Lehiwa, wojewody krakowskiego, nastąpiła w 1330 r.. Jego potomkowie zostawili Tarnowowi obowiązujący do dzisiaj herb – Leliwę, złoty półksiężyc z sześcioramienną gwiazdą na błękitnym tle, sami zaś wzięli od miasta nazwisko Tarnowscy. Najslawniejszym przedstawicielem tego rodu był Jan Tarnowski (1488-1561), hetman wielki

koronny, wojewoda i kasztelan krakowski. Dzięki jego staraniom w Tarnowie tworzyli wybitni mistrzowie włoskiego renesansu – Jan Maria Padovano i Bartłomiej Berrecci. Pozostawione przez nich dzieła sprawiły, że miasto uznawane jest dzisiaj za perłę polskiego renesansu. Do rozkwitu Tarnowa przyczyniło się dogodne położenie, przy szlakach handlowych na Ruś i Węgry. Na przestrzeni wieków miasto zamieszkiwali Polacy, Żydzi, Niemcy, Ukraińcy, Romowie i Austriacy. Każda narodowość i jej kultura miała wpływ na rozwój unikatowego charakteru Tarnowa. Tarnów, jako pierwsze miasto w Polsce, odzyskała niepodległość w 1918 r., już 30 października Rada Miejska podjęła uchwałę oddającą Tarnów pod władzę „rządu warszawskiego”. Dzisiejszy, liczący około 120 tysięcy mieszkańców, Tarnów to nowoczesne miasto – stolica subregionu, ośrodek akademicki oraz jedna z najciekawszych atrakcji turystycznych południowej Polski.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkołem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2007. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.

Rewers: Wizerunek ratusza w Tarnowie. U dołu półkołem napis: TARNÓW.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1
Wielkość emisji: 1 100 000 szt.

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska**

Projektant rewersu: **Ewa Olszewska-Borys**

Stolica Ziemi Kłodzkiej. Od X w. Kłodzko było ważnym grodem na pograniczu czesko-polskim. Formalna lokalizacja miasta miała miejsce między 1253 a 1278 r. W ramach Królestwa Czeskiego Ziemia Kłodzka stanowiła odrębną jednostkę terytorialną (od 1459 r. samodzielne Hrabstwo Kłodzkie). W średniowieczu miasto szybko się rozwijało dzięki korzystnemu położeniu na szlaku z Czech na Śląsk. Kłodzko miało prawo bicia własnej monety, choć od 1437 r. mennicę trzymał w zastawie Wrocław. Dobrą passę przerwała wojna 30-letnia.

Malejącą rolę ekonomiczną miasta rekompensował częściowo wzrost jego znaczenia strategicznego. W wyniku wojen śląskich w XVIII w. Kłodzko przeszło pod panowanie Prus. Dopiero od chwili podboju przez Fryderyka II Ziemia Kłodzka zaczęła dzielić losy Śląska, a dawne związki z Czechami uległy zerwaniu. Prusacy zmienili Kłodzko w potężną twierdzę, która skutecznie zablokowała rozwój miasta aż do 1877 r., kiedy to zniesiono ograniczenia dotyczące wznoszenia budowli na przedpolach fortyfikacji. W 1874 r. Kłodzko zyskało połączenie kolejowe z Wrocławiem. Miasto szczęśliwie uniknęło poważniejszych zniszczeń wojennych, przyniosła je natomiast katastrofalna powódź w 1997 r. Obecnie Kłodzko jest pieczołowicie restaurowane, a jego twierdza przyciąga miłośników architektury obronnej z całego świata.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkołem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2007. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: MW.

Rewers: Stylizowany wizerunek Twierdzy Kłodzkiej w ujęciu z lotu ptaka oraz fragmentów zabudowy miejskiej Kłodzka. U dołu napis: KŁODZKO.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1

Wielkość emisji: 1 100 000 szt.

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska**

Projektant rewersu: **Urszula Walerzak**

Teksty autorstwa: **prof. dr. hab. Wojciecha Morawskiego i Urzędów Miast: Brzeg, Tarnów, Kłodzko**

Dystrybucję monet z serii „Historyczne miasta w Polsce”

prowadzą:

- oddziały okręgowe Narodowego Banku Polskiego w miastach wojewódzkich; monety wprowadzane są do obiegu:

3 października – moneta „Brzeg”

7 listopada – moneta „Tarnów”

5 grudnia – moneta „Kłodzko”

- wybrane urzędy pocztowe, w tym urzędy w 32 miastach, upamiętnionych serią monet; monety dostępne są w terminach od:

5 października – moneta „Brzeg”

9 listopada – moneta „Tarnów”

7 grudnia – moneta „Kłodzko”

Więcej informacji na temat serii monet, dat wprowadzenia do obiegu oraz możliwości ich nabycia:

www.nbp.pl
www.monetyNBP.onet.pl
www.numizmatyka.nbportal.pl

32 HISTORYCZNE MIASTA W POLSCE

**Niepowtarzalna seria 32 monet
o nominale 2 zł upamiętniających miasta
o istotnym znaczeniu w dziejach Polski**

